ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ.

ਬਨਾਮ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

(2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1497)

ਅਪ੍ਰੈਲ 17,2023

[ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1913: ਉਪ ਧਾਰਾ 4,15,19,20,21-ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1887-ਉਪ ਧਾਰਾ 118, 121, 123-ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ-ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ-ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਵਟ ਹੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਸੀ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਢਿੱਲਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕੋਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ-ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ - ਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵੰਡ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਥਿਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ-ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 565 - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨਃ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ-ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ।

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908:

ਆਰਡਰ. VI ਨਿਯਮ 2 (1)-ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਡੀਨਲ ਨਿਯਮ-ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਆਰਡਰ. ਮੈਂ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।10-ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ/ਉਚਿਤ ਪਾਰਟੀ-ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ.

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ
ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢਿੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਭਾਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ' ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਜੇ. ਐੱਸ. ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੇ. ਐੱਸ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਿਰ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਡਰ I, ਰੂਲ 9 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਿਰ ਦੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ I, ਨਿਯਮ 10, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12,13][577- ਐੱਫ - ਜੀ; 578-ਏ-ਸੀ]
1.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਢਿੱਲੀ ਡਰਾਫਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੁਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ VI, ਰੂਲ 2 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ) ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ਕ, ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਾਰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਭਾਵ, ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਇੱਕ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧੂਰਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 14][578- ਡੀ-ਐੱਫ]

1.3 ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਮੁਦਈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਮੁਦਈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 17][579- ਜੀ; 580-ਏ-ਬੀ]

1.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26][589-ਜੀ; 583-ਏ-ਬੀ]

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

1.5 ਧਾਰਾ 121 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਜੇ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 118 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 121 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਆਰਡਰ XX, ਰੂਲ 18 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27 ਅਤੇ 28][583-ਡੀ-ਐਚ]

1.6 ਜੇ ਉਕਤ ਸਮਾਨਤਾ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ "ਫ਼ਰਮਾਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵੰਡ ਦਾ ਸਾਧਨ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 30][584-ਜੀ; 585-ਏ-ਸੀ]

1.7 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਭਾਵ ., ਸਬੰਧਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 25.05.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ, "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 31.05.1982 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31.07.1982 ਨੂੰ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟਵਾੜੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਗੋ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਭਾਵ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖਸਰਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.10.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 16.11.1982 ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ 31.07.1982 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 19.10.1982 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵ 01.12.1982 ਨੂੰ,

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32 ਅਤੇ 33][585- ਐੱਚ; 586-ਏ-ਜੀ]

ਯੂ.ਪੀ ਆਵਾਸ ਇਵਾਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਦੇਵੀ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1995 ਐਸ. ਸੀ. 724: [1994] 4 ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 646-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2001) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 24: [2001] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸਸੀਆਰ 115; ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸ.ਸੀ 838: [1959] ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 878; ਐਲ ਆਰ.ਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਬਨਾਮ ਚੇਤ ਰਾਮ 1971 (1) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 12: [1971] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 640; ਬਾਰਾਸਾਤ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਨਾਮ ਕੌਸਤਭ ਮੰਡਲ (2019) 19 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767; ਐੱਲ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਰਘੁਨਾਥ (ਮ੍ਰਿਤਕ)। ਐੱਲ. ਆਰ. ਰਾਹੀਂ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਿਰੁੱਧ। ਅਤੇ ਹੋਰ (2021) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 501; ਹਰ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਜਸ ਅਤੇ ਹੋਰ 1974 ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ 345; ਲਾਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ. ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ 1991 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 1105; ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਸਕੌਰ ਸਿੰਘ 1992 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 676; ਮੁਨਸ਼ੀ ਬਨਾਮ. ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 1993 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 1086; ਰਾਮਜੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1966 ਪੀ ਐਂਡ ਐੱਚ 374; ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਸਕੌਰ ਸਿੰਘ 1992 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐੱਚ 676; ਸ਼ੁਭ ਕਰਨ ਬੁਬਨਾ ਉਪਨਾਮ ਸ਼ੁੱਬ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬੁਬਨਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਸਰਨ ਬੁਬਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 820-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1959) ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 878	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 4
[1994] 4 ਵਾਧੂ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 646	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ	ਪੈਰਾ 13
(2019) 19 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 16
(2021) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 501	ਦਾ ਹਵਾਲਾ	ਪੈਰਾ 16
[1971] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 640	ਦਾ ਹਵਾਲਾ	ਪੈਰਾ 18
ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1966 ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 374	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 18

[2001] 1 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 115	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 19
(2009) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 820	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 29

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2008 ਦਾ 1497.

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 17.08.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 1983 ਦਾ 1470.

2008 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. .1498 ਨਾਲ.

ਨਰਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਵਰੁਣ ਪੂਨੀਆ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਐਡ. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਤ੍ਰਿਪੁਰੀ ਆਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਤੂ ਪੁਰੀ, ਬੀ ਐਸ ਬਿਲੋਰੀਆ, ਸੁਮੇਰ ਆਹੂਜਾ, ਜੈ ਸੂਰਿਆ ਜੇ, ਭਾਰਤ ਉਪ੍ਰੇਤੀ, ਸੰਦੀਪ ਲਾਂਬਾ, ਸਾਗਰ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਤਾ ਪੂਨੀਆ, ਸੁਨੀਲ, ਅਨੁਜ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ, ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਮੋਹੰਤੀ, ਅੰਬੇਸ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਅੰਸਾਰੀ, ਕਮਲ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ. ਜਨਾਨੀ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਿਆ ਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਆਰਐੱਸਏ ਨੰਬਰ 1470/1983 ਅਤੇ ਆਰਐੱਸਏ ਨੰਬਰ 1470/1983 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 17.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। 1557/1983, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ (ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੂਰਵਜ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰ. 420/1981 ਅਤੇ 421/1981, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੂਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -
(2.1) ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 420/1981 ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ 40 ਵਿੱਘੇ 19 ਬਿਸਵਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 240/819 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 12 ਵਿੱਘੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਜਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ 571 ਰੁਪਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 07.04.1980 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁ. 46,500 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(2.2) ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 421/1981 ਵੀ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 10 ਵਿੱਘੇ 18 ਬਿਸਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 40 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 19 ਬਿਸਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 218/819 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 42,500 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 24.04.1980 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
(2.3) 06.04.1981 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਮਾਲਕ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।
(2.4) ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਪੈਂਡੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ 25.05.1982 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੰਡ ਨੰ. 78/ਟੀ. ਪੀ. ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਪਿਹੋਵਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਤਹਿਸੀਲ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇ 25.05.1982 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇਃ-

"..... ਇਸ ਲਈ, ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇਸ 31.5.82 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(2.5) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 31.07.1982 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਤਹਿਸੀਲ, ਪਿਹੋਵਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇਃ-

"ਅੱਜ ਫਾਈਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪਟਵਾੜੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਗੋ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਲੰਘਣ ਅਤੇ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਹੈ

ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਕਾਮੋਡ਼ਾ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਜਯੋਤੀਸਰ ਤੱਕ ਖਸਰਾ 802/1 ਅਤੇ 806 ਤੋਂ ਰਸਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋਡ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। 4-5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਦੇ ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

ਨਾਮ	ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖਰਡ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਝਬਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਲਕ ਰਾਮ, ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ, ਅਫਸਰ ਰਾਮ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤੂ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਿਬੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਹਿੱਸੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।	7902-792/1/1-800 2-16 3-14 0-4 4-0 801 782/2-8021-806/1 4-0 0-6 3-16 3-16
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਣਵ ਸਿੰਘ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ। ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ	788-789-783/1-784 3-8 4-11 3-14 4-0 787 2-2 ਕੁੱਲ- 22 ਵਿੱਘੇ 15 ਬਿਸਵਾ

ਨੰਬਰ 1. ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ	802/1-806-790/1-792/1
ਨੰ.2	0-4 4-0 0-2 x
	792/1
	0-2
	ਕੁੱਲਃ 0-12 ਬਿਸਵਾ

ਹੁਣ ਕੇਸ ਅਪੀਲ ਲਈ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30/8/82 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ।

31-7-82

ਐਸ ਡੀ /-

ਏ.ਸੀ.ਸੈਕੰਡ ਕਲਾਸ

ਪਿਹੋਵਾ "

(2.6) ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਂਝੇ ਖੱਟੇ ਨੂੰ ਏ. ਸੀ.-I ਗ੍ਰੇਡ, ਪਿਹੋਵਾ ਵੱਲੋਂ 31.07.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 28.09.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ?

(2.7) 12.10.1982 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗੁਹਲਾ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਿਹੋਵਾ ਵੱਲੋਂ 31.07.1982 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਕਤ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 19.10.1982 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਰੁੱਧ 16.11.1982 ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਗਈ।

(2.8) ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 420/1981 ਅਤੇ 421/1981 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਐਸ. ਜੇ. ਆਈ. ਆਈ. ਸੀ. ਕੈਥਲ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 01.12.1982 ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਖੇਵਟ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰੁਤਬਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 08.04.1983 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2.9) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 1470/83 ਅਤੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰ. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ 1557/83 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 17.08.2007 ਦੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮੂਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1887 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ 25.05.1982 ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਸਬੰਧੀ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵੰਡ ਲਈ ਉਕਤ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਨੂੰ "ਨਕਸ਼ਾ ਜ਼ੀਮ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 31.07.1982 ਨੂੰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 12.10.1982 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 01.12.1982 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1913 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਟਲਡ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਡਿਕ੍ਰੀ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਰ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਜਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1974 ਪੀ. ਐਲ. ਜੇ. 345) ਲਾਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ (1991 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 1105) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਸਕੌਰ ਸਿੰਘ (1992 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 676) ਅਤੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੁੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (1993 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਪੀ. ਐਂਡ ਐਚ. 1086) ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

4. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਜਾਂ "ਨਕਸ਼ਾ ਜ਼ੀਮ" ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭੱਲਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ, 2013 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਅਤੇ ਮੈਨੂਅਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 18.12 ਤੋਂ 18.14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹੁੱਡਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਭੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੰਡ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਵੰਡ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਕਿ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ[1] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਦਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁੜ ਖਰੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"4. ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਪ੍ਰੀਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਹੈ।

6. ਧਾਰਾ 15 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

"15. ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ~

(1) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਖਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਖਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕ ਵੇਸਟ (ਇੱਕ).....

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,-ਪਹਿਲਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਦੂਜਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ;

[1] ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 838

.

ਤੀਜਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ; ਚੌਥਾ,

ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ;

ਪੰਜਵਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ;
(ਸੀ)....."

7. ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਐਂਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IX "ਵੰਡ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 113 ਤੋਂ 120 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9. ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 118 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

"118. ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲਃ -(1) ਜਦੋਂ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ [ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ] ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।
(3)....."
(4)....." "

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

10. ਧਾਰਾ 121 ਜੋ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ "

121. ਵੰਡ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਃ-ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

11. ਧਾਰਾ 123 ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"123. ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵੰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀਃ-(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵੰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 119,120,121 ਅਤੇ 122, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੰਡ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ, ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢਿੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਉਕਤ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਭਾਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ' ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂ. ਪੀ. ਆਵਾਸ ਇਵਾਮ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਦੇਵੀ [2] ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

[2] ਏ. ਆਈ. ਆਰ 1995 ਐਸ. ਸੀ. 724

ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਲਕ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਿਰ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਡਰ I, ਰੂਲ 9 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਿਰ ਦੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ I, ਨਿਯਮ 10, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ.

14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਢਿੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ VI, ਰੂਲ 2 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਦਲੀਲ (ਭਾਵ ., ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਬੇਸ਼ਕ, ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਾਰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਭਾਵ ., ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਇੱਕ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧੂਰਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1958 ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ-

"11.... ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (2) ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਕੋਲ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। (3) ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਬਦਲਵਾਂ ਪਰ ਮੁੜ -ਖਰੀਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਪੂਰੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। (4) ਇਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। (5) ਤਰਜੀਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤੱਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (6) ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਰਾਸਾਤ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਨਾਮ ਕੌਸਤਾਬ ਮੰਡਲ [3] ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਲ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਰਘੁਨਾਥ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ ਰਾਹੀਂ। ਅਤੇ ਹੋਰ[4], ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ -

"14. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਾਰਾਸਾਤ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਕੇਸ [ਬਾਰਾਸਾਤ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਨਾਮ ਕੌਸਤਾਬ ਮੰਡਲ, (2019) 19 ਐਸਸੀਸੀ 767: (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਵੀ) 810] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁਹੰਮਦਾਨ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ' ਤੇ ਸਥਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਮੂਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ "ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ" ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

17. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ

[3] (2019) 19 ਐਸਸੀਸੀ 767

[4] (2021) 12 ਐਸਸੀਸੀ 501

ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਮੁਦਈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਮੁਦਈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

18. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1971 ਤੋਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਲ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੇਤ ਰਾਮ [5] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਮਜੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ[6] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

19. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [7] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਸਟ ਇੰਸਟੈਂਸ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸੰਭਾਵਤ ਹੈ, ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮਜੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। (ਪੂਰਕ).

“10. ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉੱਤੇ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨਃ

1. ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

[5]1971 (1) ਐਸਸੀਸੀ 12

[6] ਏਆਈਆਰ 1966 ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 374

[7] (2001) 8 ਐਸਸੀਸੀ 24

ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਨਿਰਣਾਇਕ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਨਾਮ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ [ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
3. ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
4. ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ।

20. ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਟਰ ਭਾਵ ., ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ-ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

21. ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 06.04.1981 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ 07.04.1980 ਅਤੇ 24.04.1980 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 1978-1979 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1) ਲਈ ਜਾਮਬੰਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਸਾਂਝੇ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।
22. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਭਾਵ . ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। 01.12.1982 ਨੂੰ.

23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੰਡ ਦਾ ਕੇਸ ਨੰ. ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 78/ਟੀਪੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ

ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 25.05.1982 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਸ 31.05.1982 ਨੂੰ 'ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ "ਸਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 31.07.1982 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੰਬਰ ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

24. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 31.07.1982 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਖੇਵਟ ਹੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ 08.04.1983 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 31.07.1982 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਂਝੇ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ।

25. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੂਲ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੁਤਬਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਸਕੌਰ ਸਿੰਘ [8] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

26. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

[8] 1992 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 676

ਧਿਰਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 118 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 119 ਧਾਰਾ 112 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 120 ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

27. ਸੰਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ' ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 118 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

28. ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ, ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਆਰਡਰ XX, ਨਿਯਮ 18 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

"18. ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ।ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ-

(1) ਜੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧੀਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ;

(2) ਜੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

29. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ ਕਰਨ ਬੁਬਨਾ ਉਰਫ ਸ਼ੁੱਭ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬੁਬਨਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਸਰਨ ਬੁਬਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [9] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ XX, ਰੂਲ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

"7. .... ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ 20 ਨਿਯਮ 18 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਫ਼ਰਮਾਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 20 ਨਿਯਮ 18 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਟਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵੰਡ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਨਿਰੀਖਣ, ਮਾਪ, ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕ੍ਰਮ-ਪਰਿਵਰਤਨ/ਸੰਜੋਗਾਂ/ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਯਮ 18 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 18 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

30. ਜੇ ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇ ਹਾਂ।

[9] (2009) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 820

ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ "ਫ਼ਰਮਾਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਾਪਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵੰਡ ਦਾ ਸਾਧਨ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

31. ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 121 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"। ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 121 ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 121 ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 118 ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਵੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

32. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਭਾਵ ., ਸਬੰਧਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ

25.05.1982 ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਸਬੰਧੀ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ, "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 31.05.1982 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31.07.1982 ਨੂੰ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟਵਾੜੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਗੋ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖਸਰਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਭਾਵ ., ਝੱਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ "ਨਕਸ਼ਾ ਬੇ" ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਦਰਜਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.10.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.07.1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 16.11.1982 ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਥਿਤੀ 31.07.1982 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 19.10.1982 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਗਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 01.12.1982 ਨੂੰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਮਪਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 33. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler